

πρωτοβουλία, τοῦ σεβαστοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, ἔλαχεν δὲ βαρὺς κλῆρος, νὰ χρησιμεύσῃ τὸ πρῶτον καὶ κατὰ τὸ δυνατόν αὐτῷ, ὡς φορεὺς τῶν ἐπὶ τοῦ τεχνολογικοῦ τούτου πεδίου προόδων τῶν λαῶν τῆς Δύσεως, καλοῦνται λέγω, ἵνα ἐν ἐνδελεχεῖ μετ' αὐτῷ ἐργασία καὶ ἀγαστῇ συμπνοίᾳ, ἐπαληθεύνωσι τὸ ἔμβλημα τῆς νεολαίας τῆς ἀρχαίας Σπάρτης «ἄμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῷ κάρονες».

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903 ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 1908

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου.)

II'. Περιφέρεια Λαρύμνης.

Η περιφέρεια αὗτη προώρισται νὰ καταστῇ σπουδαιότατον κέντρον μεγάλης ἐκμεταλλεύ-

σεως κοιτασμάτων σιδήρου. Ἡδη ἐργάζονται τέσσαρες μεγάλαι Ἐταιρεῖαι μὲ σπουδαιοτάτας καὶ ἐπιτυχεῖς Ἑγκαταστάσεις μέσων μεταφορᾶς καὶ φορτώσεως τῶν προϊόντων.

1. Ἐλληνικὴ Ἐταιρεία μεταλλείων.

Ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἐκμεταλλεύεται τὰ ἀκόλουθα μεταλλεῖα :

Παρ. Γεωργιάδου κλπ. 26 Ὁκτ. 1901 25745.745

» Σταματοπούλου κλ. 18 Νοβ. 1905 5490.482

Ἐν ὅλῳ στρέμμ. 31236.227

Σιδηροδρομικὴ γραμμὴ μήκους 15 χιλιομέτρων περίπου καὶ πλάτους 0,75 μέτρου ἐνώνει τὰς μεταλλευτικὰς αὐτῆς ἐργασίας μετά τῆς ἐν τῷ λιμένι Λαρύμνης καταλλήλου ἀποβάθρας ἐπιτροπύσης τὴν φόρτωσιν μέχρι 2000 τόνων ἀνὰ 24 ὥρας. Ἐπὶ πολὺ αἱ ἐργασίαι ἔξηκολούθησαν γενόμεναι ὑπαιθρίως ἥδη ὅμως γίνονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπογείως.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἐτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	330	282	244	532	585	139	2112
» φόρευθέντων »	1	—	—	—	4	—	5
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	20063	57828	77854	120000	185000	91000	551745
Ἄγορ. ἀξία » φ.	143307	385520	519026	720000	1250000	564200	3582053

2. Μεταλλευτικὴ Ἐταιρεία «ἡ Λοκρίς».

Ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἐκμεταλλεύεται τὸ εἰς Σταματιάδην κλπ. παραχωρηθὲν μεταλλεῖον ἐκτάσεως 92080.092 στρέμμ. διὰ Β. Δ. τῆς 26 Ὁκτωβρίου 1901.

Σιδηροδρομικὴ γραμμὴ πλάτους 1 μέτρο, καὶ μήκους 16 χιλιομέτρων περίπου ἐνώνει τὰς μεταλλευτικὰς αὐτῆς ἐργασίας μὲ τὴν ἐν τῷ λιμένι Λαρύμνης ἀποβάθραν φορτώσεως.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἐτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	—	—	270	330	322	80	1002
» φόρευθέντων »	—	—	3	3	—	—	6
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	—	—	47627	85000	118000	36000	286627
Ἄγορ. ἀξία » φ.	—	—	238135	467500	708000	234720	1648355

3. Ἐλληνικὴ Ἐταιρεία μεταλλείων Ἀγαλάντης.

Ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἐκμεταλλεύεται τὸ εἰς Παπαζαφειρόπουλον κλπ. παραχωρηθὲν μεταλ-

λεῖον ἐκτάσεως 3295.661 στρέμμ. διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Ὁκτωβρίου 1901 Β. Δ.

Ἐναέριος γραμμὴ μήκους περίπου 7 χιλιομέτρων ἐνώνει τὰς διαφόρους μεταλλευτικὰς

αυτῆς ἐργασίας μὲ τὴν ἐν τῷ λιμένι ἀποβάθραν φορτώσεως.

Τὰ μεταλλεύματα σιδήρου τοῦ μεταλλείου τούτου εἶνε σχετικῶς καλλιτέρας ποιότητος τῶν ἔτερων τῆς αὐτῆς περιφερείας.

‘Η ἐκμετάλλευσις ἥρξατο δραστηρίως βαίνουσα ἀπὸ τὸ 1906.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἐιδῶν
1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πί-
νακι.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	<i>Σύνολον</i>
Αριθ.ձσχοληθέντων ἐργατῶν	—	—	—	292	160	140	592
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	—	—	—	62457	73787	50375	186619
Ἄγορ.ձξία » φ.	—	—	—	385357	534955	358000	1278312

4. Ανόνυμος «Εταιρεία «Ελληνικού μεταλλείου αιδήρων Greek Iron Work Corporation Limited».

‘Η Ἐταιρεία αὗτη μισθώσασα τὰ εἰς τὸν δῆμον Ἀκραιφνίου παραχωρηθέντα μεταλλεῖα, ἦτοι εἰς

Σταματόπουλον κλ. 12 Νοεμβρ. 1905 15886.296
Σκουμπουρδή κλπ. 5 Μαΐου 1906 4804.900

Ἐν ᾧ στρέμ. 20691.196

ηρέσατο κατά τὸ 1908 τῆς ἰδρύσεως τῶν ἀναγκαίων ἐγκαταστάσεων πρὸς εὐνόν μεταφορὰν τῶν προϊόντων τῆς ἐκμεταλλεύσεως διὰ τῆς κατασκευῆς ἑναερίου σιδηροδρόμου μήκους 8 χιλιομέτρων περίπου ἀρχομένου ἀπὸ τῶν παρὰ τὸ χωρίον Λοῦτοι μεταλλευτ. ἐργασιῶν τῆς καὶ καταλήγοντος εἰς μίαν νησίδα Γαϊδαρονῆσι παρὰ τὸν λιμένα Δραγάνας ἔνθα πρόκειται νὰ κατασκευασθῇ ἡ ἀποβάθρα φορτώσεως. Κατὰ τὸ ἔτος 1908 ἐχρησιμοποίησε 340 ἐργάτας διὰ τὰς προκαταρκτικὰς ταύτας ἐργασίας καὶ κατὰ Ιούλιον 1909 εἶχεν ἥδη ἀποπερατώσῃ τὴν ἑναέριον γραμμὴν καὶ τὴν ἀποθήκην μεταλλευμάτων ἀρξαμένην συγχρόνως κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μεταλλείου οὗ ἡ ποιότης τῶν μεταλλευμάτων εἶνε σχετικῶς καλὴ καὶ περίπου τῆς αὐτῆς ποιότητος μὲ τὴν τοῦ μεταλλείου τῆς Ἐταιρείας Ἀταλάντης.

ΙΔ'. Περιφέρεια Μαντουδίου.

1. Ἐταιρεία Δημοσ. καὶ Δημοτ. Ἔργων.

‘Η Ἐταιρεία αὗτη ἐκμεταλλεύεται τὰ παρὰ τὸ Μαντούδιον δρυχεῖα λευκολίθου εἰς θέσεις Ἐλαφοσούβάλα καὶ Κουφάλα.

Τό κοίτασμα λευκολίθου είς Ἐλαφοσουβάλα παρουσιάζεται είς φλέβα διευθυνομένην ΝΟ—SE μὲ κλίσιν πρὸς δυσμάς ὑπὸ γωνίαν ποιεῖ-
λην καὶ μὲ πάχος κυμαινόμενον μεταξὺ 0,80—
15 μ. ἐπὶ μήκους περίπου 800 μ.

"Η ἐκμετάλλευσις τῆς φλεβὸς γίνεται διὰ πατωμάτων 45 μ. διαφορᾶς στάθμης καὶ ἐνὸς διαμέσου πατώματος 22 μ. διαφορᾶς στάθμης.
Ἐγκάρδιος ὑπόνομος ἀρχομένη ἐκ τῆς κλιτύνος τοῦ δρόντος ἔρχεται εἰς συνάντησιν τῆς φλεβὸς ἥν ἀκολουθεῖ πρὸς βορρᾶν καὶ νότον. Δι' ἐγκαρδίων ὑπονόμων καὶ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω δι' ἔκαστον πάτωμα γίνεται ἡ ἔξοδοντος τοῦ κοιτάσματος πληρούμένου τοῦ σχηματιζομένου κενοῦ διὰ πετρωμάτων. Ἡδη ἡ ἐργασία τῆς ἔξοδοντεως τοῦ κοιτάσματος ἔχει τελειώσει εἰς τὰ 7 πατώματα.

Τὸ κοίτασμα Κουφάλας ἔξιορύσσεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Τὰ προϊόντα μεταφέρονται εἴτε εἰς τὰς καμίνους πυρόσεως καὶ πλ. εἴτε εἰς τὴν παραλίαν Κιμάσι καὶ ἐκεῖθεν ἀποστέλλονται πρὸς πώλησιν.

⁵Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἑτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Αριθ. ασχοληθέντων έγγατῶν	300	220	270	285	490	260	1829
» φονευθέντων »	—	1	1	—	—	—	2
Παραγωγή λευκολίθου . τόν.	16599	13911	26418	37229	36520	25777	156454
Άγορ. άξια . φο.	215787	187798	418368	632893	545000	438209	2438055

2. Έταιρεία μεταλλείων λευκολίθου.

Η Έταιρεία αὗτη ἐκμεταλλεύεται τὸ εἰς τὴν Σκεύνω Βάκου παραχωρηθὲν διὰ Β. Δ. τῆς 15 Νοεμβρίου 1899 ὀρυχεῖον λευκολίθου ἐκ στό. 2142.237.

Ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ὀρυχείου τούτου κειμένου παρὰ τὸ χωρίον Πῆλη ἥρξατο κατὰ τὸ 1908. Προηγουμένως εἶχον γείνη διάφορα ἔργα ἐγκαταστάσεων καὶ μικραὶ μεταλλομαστεύσεις.

Κατὰ τὸ ἔτος 1908 ἔχοντι μοποιήθησαν 135 ἔργαται καὶ ἡ παραγωγὴ ἦτο 6861 τόννων λευκολίθου ἀγοραίας ἀξίας 114300 φρ.

IE'. Περιφέρεια Λιμνῆς.

Εἰς τὴν περιφέρειαν ταύτην ἐργάζεται ἡ Ἀγγλοελληνικὴ Έταιρεία Λευκολίθου ἐκμεταλλευμένη τὰ εἰς τὴν Μονὴν Γαλατάκη ἀνήκοντα ὀρυχεῖα λευκολίθου ὃς καὶ τὰ εἰς τὴν κοινότητα Ἀφρατίου.

Σιδηροδρομικὰ γραμμαὶ καὶ κεκλιμένα ἐπίπεδα ἔνοῦσι τὰς διαφόρους παρὰ τὴν Λίμνην μεταλλευτικὰς ἐργασίας τῆς μετὰ τῶν καμίνων πυρώσεως καὶ τῆς παραλίας τοῦ λιμένος Λίμνης πρὸς ἔξαγωγὴν καὶ πώλησιν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἔτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	331	326	353	325	397	447	2179
» φονευθέντων »	1	1	2	—	1	—	5
Παραγωγὴ λευκολίθου . . τόν.	20610	30917	16680	29195	23728	30441	151571
Ἄγορ. ἀξία » . φρ.	462350	773054	441014	822635	822557	967161	4288771

IS'. Περιφέρεια Κύμης.

Έταιρεία Δημοσίων καὶ Δημοτικῶν Ἐργων
(Ἀνθρακωρυχεῖον).

Ἡ Έταιρεία Δ. καὶ Δημ. Ἐργων ἐκμεταλλεύεται τὸ παρὰ τὴν Κύμην ἀνθρακωρυχεῖον λιγνίτου τὸ παραχωρηθὲν ἀρχικῶς εἰς τὸν Γ.

Παπαγεωργίου διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Ὁκτωβρίου 1868 Β. Δ. ἐκτάσεως 10249.856 στρεμμάτων.

Οἱ παραγόμενοι λιγνίτης χρησιμοποιεῖται Ἰδίως εἰς τὰς ἐν Μαντουδίῳ καμίνους πυρώσεως τοῦ λευκολίθου. Μέρος δὲ πωλεῖται ἐντὸς τοῦ Βασιλείου.

Ἐν τῷ κάτωθι πίνακι συνοψίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἔτῶν 1903—1908.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
Ἄριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	170	200	166	141	200	200	1077
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ λιγνίτου . . . τόν.	11029	9343	9054	6444	5520	6378	47858
Ἄγορ. ἀξία » . φρ.	115305	113196	113180	86675	77224	127560	663140

IZ'. Περιφέρεια Φαρσάλων.

Μεταλλεῖον χρωμίου.

Τὸ μεταλλεῖον τοῦτο ἐκμεταλλεύονται οἱ ἐν Βόλῳ ἀδελφοὶ Ἀποστολίδου κείμενον εἰς τὸ ίδιόκτητον χωρίον των Τσαμακλῆ παραχωρηθὲν εἰς τὸν πατέρα των διὰ Φιόμανίου πρὸ τῆς καταλήψεως τῆς Θεσσαλίας ἐκτάσεως 2015.736 στρεμμάτων.

Ἡ ἐργασία τῆς ἔξιορύξεως γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν ὑπαίθρῳ.

Τὸ προϊὸν τῆς ἐκμεταλλεύσεως διὰ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς μήκους 6 χιλιομέτρων περίπου καὶ πλάτους 0".60 μεταφέρεται εἰς τὴν παρὰ τὸν σταθμὸν Ἀιβαλὶ τοῦ Σιδηροδρόμου Θεσσαλίας ἀποθήκην καὶ ἐκεῖνεν φορτωνόμενον εἰς τὰ βαγόνια τοῦ Σιδηροδρόμου Θεσσαλίας μεταφέρεται εἰς τὸν λιμένα Βόλου πρὸς ἔξαγωγὴν καὶ πώλησιν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἔτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κάτωθι πίνακι.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
'Αριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	122	80	106	145	160	150	763
» φονευθέντων »	—	—	1	—	—	—	1
Παραγωγὴ χρωμάτου . . . τόν.	7678	6530	8900	11530	11730	4350	50718
'Αγορ. ἀξία » . . . φρ.	268730	244875	332952	432375	492660	174795	1946387

IH'. Περιφέρεια Τυροῦ.

Εἶς τὴν περιφέρειαν ταύτην ἔξεμεταλλεύμησαν οἱ Σγούρδας-Ζαρόκωστας τὸ διὰ τοῦ ἀπὸ 26 'Οκτωβρίου 1901 Β. Δ. παραχωρηθὲν αὐτοῖς μεταλλείον ἔκτασεως 18453.487 στρεμμ. μέχρι τοῦ 1904 ὅποτε διέκοψαν τὰς ἐργασίας. "Ηδη ἐπανέλαβον ταύτας.

Τὰ προϊόντα τῆς ἔκμεταλλεύσεως μεταφέρονται διὰ σιδηροδρόμου πλάτους 0,60 μέχρι τῆς ἀποβάθμας φορτώσεως καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν πρὸς πώλησιν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν ἔτῶν 1903—1908 συνοψίζονται ἐν τῷ κατώθι πίνακι.

	1903	1904	1905	1906	1907	1908	Σύνολον
'Αριθ. ἀσχοληθέντων ἐργατῶν	50	42	—	—	—	—	92
» φονευθέντων »	—	—	—	—	—	—	—
Παραγωγὴ μεταλλ. σιδήρου τ.	5620	3021	—	—	—	—	8641
'Αγορ. ἀξία » » φ.	46733	1678	—	—	—	—	63711

IΩ'. Περιφέρεια Ἐρμιόνης.

'Εταιρεία μεταλλείων Ἐρμιόνης.

Ἡ 'Εταιρεία ἔκμεταλλεύεται τὰ ἀκόλουθα μεταλλεία :

Παραχ. Κριεζῆ 2 Μαΐου 1873	11782.258
» » » »	9046.351
» Κόφτη κλπ. 26 'Οκτ. 1901	2942.855
Ἐν δλῳ στρέμ.	23771.464

Τὸ ἔκμεταλλεύμενον μετάλλευμα εἶνε Ἰδίως σιδηροπυρίτης μέσης περιεκτικότητος 40 % Fe, 44 % θείου καὶ 0,70 % Cu. Τὰ κοιτάσματα παρουσιάζονται εἰς φλέβας ἔχουσας γενικὴν διεύθυνσιν E—O μὲν κλίσιν πρὸς βορρᾶν. Τὸ πάχος τῶν εἶνε ποικίλλον ἔξικονούμενον εἰς μερικὰ σημεῖα μέχρι 20 μ. Εἰς μερικὰ σημεῖα τοῦ κοιτάσματος συναντᾶται σιδηροπυρίτης μετὰ χαλκοπυρίτου μέσης περιεκτικότητος 12—20 % Cu εἰς μικρὰς ποσότητας μέχρι τοῦδε.

Αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι καὶ αἱ ἐργασίαι ἔγκαταστάσεων συνισταμέγων Ἰδίως εἰς τὴν Ἰδρυσιν ἀτμηλάτου σιδηροδρόμου μήκους περίου 16 χιλιομέτρων καὶ πλάτους 0,75 ἐνοῦντος τὰς διαφόρους μεταλλευτικὰς ἐργασίας εἰς θέσεις Καμάρια ἢ Καρακάσι καὶ Μπαρουτοσπηλιά μετὰ τῆς εἰς τὸν δῆμον Δαρδέζης ἀποθήκης μεταλλευμάτων καὶ ἀποβάθμας φορτώ-

σεως ἔξετελέσθησαν καὶ ἀποπερατώθησαν πρὸ πολλοῦ. Μόλις ὅμως κατὰ τὸ ἔτος 1908 ἥδυνή ἡ 'Εταιρεία ν' ἀρχίσῃ κανονικὴν ἔκμεταλλεύσιν τῶν μεταλλείων παραγαγοῦσα 6867 τόννους σιδηροπυρίτου ἀξίας 111111 φρ. μὲν ἀριθμὸν ἀσχοληθέντων ἐργατῶν 86. Κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος συνέβη δυστύχημα προκαλέσαν τὸν θάνατον ἐνδὸς ἐργάτου.

Συνοψίσας τὰ ἀποτελέσματα τῶν χρήσεων 1903—1908 ὅλων τῶν ἐν λειτουργείᾳ μεταλλείων καὶ μεταλλουργείων κατήρησα τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν πίνακα I παραγωγῆς καὶ ἀξίας μεταλλευμάτων καὶ μετάλλων κατὰ περιφέρειας καὶ ἔκμεταλλευτικάς. Εἰς τὸν πίνακα τοῦτον δὲν περιλαμβάνεται ἡ παραγωγὴ καὶ ἀξία μεταλλευμάτων μολύβδου ὡς χρησιμοποιηθέντων εἰς τὰς ἐν Λαυρείῳ καμίνους μολύβδου δόπως μὴ γίνη διπλῆ χρήσις.

'Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου δυνάμεθα νὰ συναγάγωμεν τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα ἐκ τῆς ἔκμεταλλεύσεως κατὰ τὸ ἔξαετες διάστημα 1903—1908.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΙΩ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ